

Beste natuurvrienden,

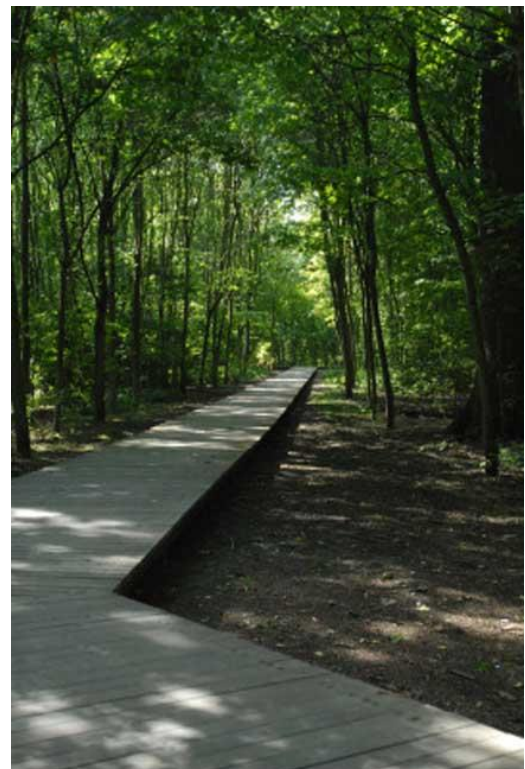
Tussen Hazegras, Conterdam en Meiboom ingekneld ligt een verrassend stukje Oostends groen: 't Bosje (voluit Maria-Hendrikapark). Oorspronkelijk was het een stukje ruige natuur dat tegen en op de wallen van de stad lag. In de 19^e eeuw werd, onder impuls van ons koningshuis, dit terrein heraangelegd als een park met brede lanen. De Koninginnelaan werd toen trouwens aangelegd om de Koninklijke chalet (op de Zeedijk) met dit park te verbinden. Het park onderging recent een grondige opknapbeurt en ziet er sindsdien heel wat natuurlijker uit. Dood hout mag blijven liggen, oevers werden hier en daar natuurlijker gemaakt, vele hoeken mochten flink verwilderen. Het werd er dus, als locatie voor een natuurwandeling, een flink stuk interessanter.

Op 10 september 2017 verzamelden 26 NVO-ers aan de oude velodroom, klaar om eens aan den lijve te ondervinden wat 't Bosje aan echte natuur te bieden heeft. Meteen bij de start al een topwaarneming: hoog op

de watertoren zat een Slechtvalk op zijn vaste stek. Het was de eerste van een hele rij soorten die aan bod kwamen. De nadruk lag deze keer op zaden en vruchten en op hoe de planten deze verspreiden. Door de wind gedragen, drijvend op het water, opgegeten (en via de andere uitgang gedeponneerd) door vogels, klevend aan de vacht van zoogdieren, gewoon rollend na het vallen, verzameld als wintervoorraad door Eekhoorns en Vlaamse gaaien... manieren genoeg en van elk van die manieren vonden we voorbeelden. Ook de zwammen deden hun best om onze aandacht te trekken en zo was de wandeling al vlug weer gevuld met een bonte verzameling aan soorten. De Manengans die vrolijk kwekkend voorbijzwom was daarbij een aardig toemaatje. En wie bij dit sombere weer met zorgen geplaagd zit... geen nood... we weten nu aan welke oren we die kwijt kunnen (meer info bij de foto's).

Bij elk verslag voegen we 12 foto's van soorten die tijdens de wandeling werden gezien en besproken. We proberen daarbij steeds soorten te tonen die in vorige verslagjes nog niet aan bod kwamen. Dat zal vanzelfsprekend steeds moeilijker worden maar voorlopig lukt het nog wonderwel. De foto's worden meestal van internet geleend om de soort zo duidelijk mogelijk weer te geven. De tekstjes onder de foto's zijn dan weer een kleine herhaling van wat er tijdens de

waarneming werd verteld. Op die manier werden in deze verslagjes al **215 verschillende soorten** wat nader onder de loep genomen. In de bijgevoegde soortenlijst vind je ook alle organismen die tijdens NVO-activiteiten met zekerheid werden herkend en door de meeste deelnemers ook werden gezien. Die soortenteller staat nu (na 17 activiteiten) op **430 verschillende soorten** (stiekem hopen we op minstens 500 soorten voor eind 2017).

Heel hoog op de watertoren werd enige jaren terug een broedkast geïnstalleerd voor **Slechtvalken**. Ze komen er elk jaar terug en in het broedseizoen (april tot juni) krijg je ze dan ook bijna zeker te zien. We hadden geluk, ook nu was er nog eentje aanwezig. Ver weg, maar toch duidelijk herkenbaar. (foto : Waarnemingen.be)

Viekante stengel, blaadjes afwisselend per 2 tegenover elkaar, bloemen in kransen... **Wolfspoot** behoort duidelijk tot de familie van de lipbloemigen. De soort staat graag dichtbij of zelfs gedeeltelijk in het water. (foto : JaVa)

Riet is een grassoort maar hoe noem je dan een andere grassoort die sterk lijkt op riet? Wat dacht je van **Rietgras**... tja, kun je nog volgen? (foto : Waarnemingen.be)

Op de bladeren van Paardenkastanje zie je op het einde van de zomer vaak zeer veel bruine vlekken. Ze worden veroorzaakt door de rupsen van de **Paardenkastanje mineermot** die leven in de bladeren. (foto : plantenziektekunde.nl)

Deze soort is inheems in Australië en Nieuw-Zeeland. Hobbykwekers verzamelen vaak veel soorten eenden en ganzen. Af en toe durft er dan eentje te ontsnappen en komt die in onze natuur terecht. Dit vrouwtje **Manengans** is een leuke verschijning en ook haar vrolijke gekkek was bijzonder. (foto : harveyvandiek.nl)

Kleven (aan de vacht van zoogdieren) is één van de manieren waarop zaden van planten verspreid worden. De zaden van **Geel nagelkruid** daarom zijn zelfs voorzien van een soort weerhaakjes. (foto : Waarnemingen.be)

De vorm van een esdoornblad kennen we wel, denk maar aan de Canadese vlag. Bij de Gewone esdoorn zijn de toppen afgerond, bij de **Noorse esdoorn** zijn ze puntig. Wist je deze nog? : de ruggen van stradivariusviolen werden gemaakt van het hout van Noorse esdoorn. (foto : Waarnemingen.be)

Op onze wandelingen hebben we al heel wat soorten gallen gezien. De aantaster veroorzaakt in de aangetaste plant een wildgroei die dan gebruikt wordt als voedsel. Er bestaan in Vlaanderen duizenden soorten gallen. De **Elzenvlag** groeit enkel op elzenproppen en wordt veroorzaakt door een schimmel. (foto : Waarnemingen.be)

Deze zwammen zien er uit als mensenoren en voelen ook wat kraakbeenachtig aan. De naam, **Echt judasoor**, wordt gelinkt aan de wanhoopsdaad van Judas. Maar het oorspronkelijke verhaal van de Germanen vertelt over een godin die in oude vlieren woonde (waarop je deze zwam meestal vindt). Aan haar oren kon je je zorgen vertellen. (foto : JaVa)

Bij de **Zwarte els** zitten de zaadjes in elzenproppen die na drogen bruin en zeer licht worden. Omdat elzen graag langs en in het water staan kunnen deze proppen gemakkelijk drijven naar een volgende groeiplaats. In het najaar zie je de bruine proppen van vorig jaar, de groene proppen van dit jaar en ook al de nog zeer kleine katjes (bloeiwijze) voor volgend jaar. (foto : luontoportti.com)

Deze **Vlinderstruik** is een echte tuinplant en wordt door heel veel mensen aangeplant omdat ze, zoals de naam al doet vermoeden, heel veel vlinders aantrekt. Maar ook in de natuur kun je vaak grote groepen verwilderde Vlinderstruiken vinden, vooral op warme plaatsen zoals spoorwegbermen. (foto : Waarnemingen.be)

Sommige zwammen zijn zeer hard en blijven dan ook meerdere jaren op hun standplaats zichtbaar. Deze **Kogelhoutskoolzwammen** groeien bijna uitsluitend op dood essenhout. Omdat er in 't Bosje heel veel Essen staan kun je deze zwam er dus ook gemakkelijk vinden. (foto : JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 24 september** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 24 september** : de Viconia-kleiputten in **Stuivekenskerke** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
1^e stop om 14u00 aan het spaarbekken van Nieuwpoort / Nieuwendammeweg 1
2^e stop om 14u30 aan de kijkhut langs de IJzer / IJzerdijk (zonder nummer) / Diksmuide
Ter plaatse : parking kleiputten rond 14u45 / Kasteelhoevestraat 1 / Diksmuide
- **Zondag 08 oktober** : herfst in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de kruising van Gistelsesteenweg en Grintweg
- **Zondag 22 oktober** : Daguitstap naar **Zeeland**
Sofiapolder, De Blikken en Cletempolder (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 10u00 uitkijkplatform Sofiapolder, Isabelladijk (halfweg) , Aardenburg
- **Zondag 12 november** : najaarstrek op de **Spuikom**
Start om 14u00 aan de sluizen kant sporthal / Sluisplein / OostendeVerzamelen (carpoolers)
- **Zondag 26 november** : Paddenstoelenwandeling **Beisbroek-bos** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : parking aan de Beisbroekdreef rond 14u00 / Beisbroekdreef 16 / Varsenare
- **Zondag 10 december** : uitwaaien op Klein strand en **Westerstaketsel**
Start om 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)